

Piráti – nelze se zbavit vyvolaných duchů

Pavel Kopecký

Abstract

Der Autor kommentiert das Phänomen der modernen Seeräuberei.

Keywords: commentary, piracy, Africa

Pirátsví je stále s námi. Když nikde jinde, tak jej potkáváme na silnicích a ve stáncích na levnou hudbu. O tradičním flibustýrství – s lebkou a zkříženými hnáty – přicházejí k nám, do vnitrozemských států zprávy ze soudobých námořních tras.

Od slavných obětí pirátství, Caesara či svatého Patrika, mění se sice prostředky a lokality, romantiky ubylo v míře větší než malé, ale lákadlo, vábnička zisku je neodolatelně stejná. Jde o celé souostroví pokladů. Přepadávání korábů pokojných kupců a poutníků v podstatě vymizelo ze Středomoří, severního Atlantiku či Karibiku, ale v Malajsii a u pobřeží Brazílie či Somálska ataky vůči tankerům a turistickým lodím kvetou. Vedle rodinných tradic místně váženého zaměstnání není těžké postřehnout motivaci velikou chudobou pirátských pěšáků a slabé, nebo neexistující rámě ústřední vlády.

Vrací se stará poučka bezradných kartografů „Hic sunt leones“. Lvi, nebo spíše šakali mají svůj opěrný bod v Africkém rohu. Nikým a ničím nekontrolování využili úplného zhroucení státu formálně stále nazývaného Somálská demokratická republika a jejich malé války se spoustou obětí jsou nekonečným příběhem. „Never ending story“ bojů o moc odmávnul myšleným praporkem konec vlády mnohaletého diktátora Siada Barreho, nejprve klienta Sovětského svazu, potom Spojených států amerických. Bezohledný vládce vyzbrojený mnoha miliony dolarů ve zbraních si udržoval moc masakry a mezikmenovým štváním, kvůli čemuž se jeho země potýkala od konce 80. let s nejdůležitějšími problémy. Vnitřní nestabilita země, úpadek centrální moci, neúroda a nevhodná ekonomická opatření prosazená přes mezinárodní instituce přivodily hrozivý hladomor se stovkami tisíc obětí.

Nekonečným konfrontacím vojenských pánů a jejich programovému panování hladem nezabránila ani intervence nařízená bojovným Georgem Bushem seniorem, kterou poté posvětily Spojené národy. Rozhodnutí novosvětských elit zahájit operaci „Obnovená naděje“

přineslo de facto zhoršení situace. Bush starší nechal pokračování ošidné operace, daleko výrazněji tak činí jeho ještě méně úspěšný prezidentský syn, na politickém krku svého následníka z Demokratické strany. Zatímco irácký problém bude léta řešit první černošský prezident USA, nevyzpytatelná válka proti Muhammadu Farrahu Aididovi a dalším černým warlordům připadla Billu Clintonovi.

Ozbrojená akce několika desítek tisíc příslušníků speciálních jednotek Rangers a Delta Force či námořních sil, namířená proti svárlivosti polních velitelů a hladu „biblických rozměrů“, oslabila v konečném důsledku pověst USA, ale i OSN. Poškození pověsti supervelmoci v zaostalém světě a její frustrace z relativně velikých ztrát, jakož i nutný záchranný zásah pákistánských a jiných jednotek United Nations při bojích v Mogadišu, měly závažné důsledky. Pro rozmach bojovného antiamerikanismu a pro další komplikované krizové oblasti, jimž bylo zapotřebí zásahu zvnějšku. Američané se opakovaně odvažovali maximálně leteckých úderů z velkých výšek. Na somálské poučení z krizového vývoje naplno rezignovali až při ropou provoněném útoku na svého někdejšího chráněnce Saddáma Husajna, jehož zdecimovaný sekulární režim bezprostředním nebezpečím regionu, natožpak Západu nebyl...

Strategický neúspěch mírových sil v Africkém rohu 90. let posílil ortodoxní vyznavače Koránu, připravil pevnou půdu pod nohama námořním lupičům a mezinárodnímu terorismu. Když pátráme po důvodech neutěšených poměrů Somálské demokratické republiky, kde mezitím Washington v *zastoupení* etiopskou armádou znovu intervenoval, můžeme mimo jiné nalézt příčiny, jež daly vzniknout afghánskému Talibanu. Piráti zdejších vod jsou duchové, kterých se nemohou zbavit ani ti, kdož je vyvolali.